

Ideeënkaart jongeren

Echt niet vandaag.nl

3-6-2026 Editie Regio Den Haag

Dé actiedag tegen digitale criminaliteit

Wil jij meedoen aan de actiedag 'Echt niet vandaag' en bijdragen aan een veiligere digitale omgeving voor jongeren en hun ouders, maar weet je niet zo goed hoe? Laat je inspireren door de acties op de ideeënkaart voor deze doelgroep.

3-6-2026: Zuid-Holland komt in actie. Actiedag tegen digitale criminaliteit in Regio Den Haag

In 2024 overkwam het 2,4 miljoen Nederlanders, dat zijn meer dan 6.500 slachtoffers per dag (CBS)! Ook veel jongeren worden slachtoffer. Dit moet stoppen. Daarom wordt er op 3-6-2026 samen met Regio Rotterdam een regionale actiedag in Regio Den Haag georganiseerd. Sluit je aan via de website en doe mee!

www.echtnietvandaag.nl/regiodenhaag

Organiseer een actie en doe mee!

We roepen iedereen (bedrijven, (semi-)overheid, scholen, verenigingen en inwoners) op om een activiteit te organiseren tijdens de actiedag, die jongeren bewuster of weerbaarder maakt.

Alles kan en mag! Ga in gesprek met de klas over dit onderwerp, organiseer een avond met ouders of speel een weerbaarheidsspel. Doe mee en meld je actie aan op de website.

Inspiratie nodig? Bekijk de ideeënkaart

Kun je wat hulp of inspiratie gebruiken voor een actie tijdens de actiedag? Partners van 'Echt niet vandaag' hebben verschillende ideeën en voorbeelden op een rij gezet op deze ideeënkaart. Acties die het bewustzijn vergroten en jongeren weerbaarder maken tegen digitale criminaliteit. Welke actie zet jij in?!

Meld je actie aan op www.echtnietvandaag.nl/regiodenhaag/aanmelden en laat zien dat je meedoet! Samen maken we een vuist tegen digitale criminaliteit.

Inhoudsopgave

Les- en voorlichtingsprogramma's	p2
Gastlessen	p7
Tools	p9
Voor leerkrachten, docenten en scholen	p10
Voor ouders	p11
Algemene tips	p15
Ideeën om zelf te organiseren	p15

Les- en voorlichtingsprogramma's

Serious Game - zelfstandige les

De kiesraad

PO

Groep 7 & 8

- Groepsgrootte: zelf te bepalen
- 15-30 minuten
- Door wie? Leerkracht

'Serious Game' gericht op: ondermijnende criminaliteit, social media, cybercrime en sexting. Zorgt voor gespreksstof over de onderwerpen.

Meer info:
www.kiesraadindeklas.nl

Les Meau - Stukje van mij

VO

- 30 minuten
- Door wie? Leerkracht/docent

Het nummer 'Stukje van mij' vertelt over het beschadigd vertrouwen van jongeren van wie intieme beelden zijn doorgestuurd. Het nummer maakt deel uit van een campagne van KPN, in samenwerking met Fonds Slachtofferhulp. In deze les zitten 22 slides, met interactieve quizen, tekstslides en 2 video's.

Link naar de les:
<https://www.lessonup.com/nl/lesson/hgRHkECDwbmKxpjWP/2iBAzmevQH3CoxERb>

Lessen Digitale Geletterdheid en Mediawijsheid

Online Masters

PO

VO

VSO

- Groepsgrootte: zelf te bepalen
- 45 minuten
- Door wie? Leerkracht/docent

Leerlingen van nu groeien op in een digitale wereld en het is belangrijk dat ze de juiste vaardigheden ontwikkelen om mee te kunnen doen in de samenleving van de toekomst. Met Online Masters voor PO, VO en VSO integreer je eenvoudig en effectief digitale vaardigheden in je onderwijsaanbod. Ontdek hoe 'Online Masters' jou en je leerlingen kan helpen.

Meer info:
<https://online-masters.nl/>

Online veiligheid en digitaal burgerschap

De InternetHelden

PO

VSO

VO

PO Groep 7 & 8

- Groepsgrootte: zelf te bepalen
- 50 minuten
- Door wie? Leerkracht/docent

Het lespakket voor VO behandelt zes thema's: Verstandig delen, Val niet voor vals, Beveilig je geheimen, Met aardig doen kom je verder, Blijf er niet mee zitten en Zorg goed voor jezelf.

Meer info:
<https://www.lessonup.com/en/channel/deinternethelden/start>

Cybercrime bewustwording

VSO

VO

MBO

Framed | politie.nl

- Groepsgrootte: zelf te bepalen
- 50 minuten
- Door wie? Leerkracht/docent

'Framed' is een mobiele game voor jongeren van 12 tot 18 jaar oud die je klassikaal speelt. In deze game verandert het schoolleven van tieners in een spannend verhaal over cybercrime waarin de jongere zelf de hoofdrol speelt. Elke beslissing verandert de verhaallijn en uitkomst van de game. In totaal zijn er drie mogelijke eindes en in het ergste scenario wordt de leerling in de game op het schoolplein gearresteerd door de politie. Na het spelen van 'Framed' vindt een klassikaal gesprek plaats over wat online de norm is, wat ethisch juist is, waar de grens ligt van strafbaar gedrag en wat hiervan de consequenties kunnen zijn. Dit nagesprek zorgt ervoor dat ervaringen en kennis gedeeld worden.

Spelregels en instructies:

<https://www.politie.nl/informatie/framed.html>

Speel het spel op de mobiele telefoon:

<https://www.playframed.nl/946246>

HackShield in de Klas

PO

HackShield

Groep 6, 7 & 8

- +/- 30 leerlingen
- 40 minuten
- Door wie? Leerkracht of gastles

HackShield in de Klas is een gratis en toegankelijk achtdelig lespakket dat wordt aangeboden in samenwerking met NTR/SchoolTV. Het is beschikbaar voor alle scholen in Nederland en bestaat uit quests die op het digibord gespeeld kunnen worden. Thema's die behandeld worden zijn internet, data, online grenzen, desinformatie, phishing, geldezels, auteursrechten en foto's delen. De quests kunnen in 30-40 minuten klassikaal gespeeld worden.

In samenwerking met HackShield's partners worden er op de actiedag ook gastlessen verzorgd op scholen door experts. Deze gastlessen geven de kinderen, naast een coole game-ervaring, de kans om vragen te stellen aan iemand uit de digitale industrie.

Meer informatie:

<https://nl.joinhackshield.com/nl/indeklas>

Online Hatespeech, Online Fraude, Doxing, Hacking, Sexting

PO

Mijn Cyberrijbewijs

Groep 7 & 8

- Groepsgrootte: zelf te bepalen
- 90 minuten
- Door wie? Leerkracht

Het internet biedt veel leer- en ontmoetingsmogelijkheden, maar online gedrag kan ook snel ontsporen. Denk aan anonimiteit, snelle verspreiding van informatie en schadelijk gedrag zoals hate speech, fraude of sexting. Mijn Cyberrijbewijs is een gratis lesprogramma voor groep 7 en 8 dat leerlingen bewust maakt van online risico's en hun digitale weerbaarheid vergroot. Met thema's als doxing, hacking en online pesten leren kinderen niet alleen over online gevaren, maar ook hoe ze hier zelf verstandig mee om kunnen gaan.

Meer info:

<https://mijncyberrijbewijs.nl/>

Doe je digiding

Digisterker

PO

VO

MBO

Waar uit te voeren?

Scholen, bibliotheken
en welzijnswerk

Doe je digiding! is een lesprogramma voor jongeren over de digitale overheid. Aan de hand van verschillende thema's worden jongeren op een praktische manier voorbereid op het regelen van hun digitale overheidszaken, want waar moet je beginnen als je een DigiD wilt aanvragen? Hoe kun je je loonheffing terugvragen als je een bijbaantje hebt? En hoe regel je dat je studiefinanciering en je zorgtoeslag krijgt? Met Doe je digiding! ontwikkelen jongeren tussen de 15 tot 18 jaar oud kennis en vaardigheden die noodzakelijk voor hen zijn.

Het lesmateriaal is gratis beschikbaar voor praktijkonderwijs, vmbo/mbo en havo/vwo.

Meer info:

www.doejedigiding.nl

De InternetHelden

Bureau Jeugd & Media

PO

VSO

VO

Groep 7 & 8

De InternetHelden is een zelfstandig mediawijsheidprogramma. Het programma bestaat uit een leerlijn, een ouderavond en een docentensessie. De leerlijn is gratis beschikbaar en de ouderavond en docentensessie is tegen betaling.

Meer info:

<https://www.bureaujeugdenmedia.nl/de-internethelden/>

Lespakket 'Buit in de klas'

VO

In het lespakket BUIT komen de thema's 'criminele uitbuiting' en 'seksuele uitbuiting' aan bod. Jongeren bekijken een film en kunnen daarna via een app-gesprek 'praten' met de personages uit die film. De jongeren ontdekken wat uitbuiting inhoudt. Ze onderzoeken waarom en hoe iemand in zo'n situatie terecht kan komen en of ze het zouden herkennen als iemand in hun omgeving uitgebuit wordt. Aan de hand van de film en de app-gesprekken met de personages uit de film, gaan leerlingen met elkaar en met de docent in gesprek. Ze denken na over hun eigen keuzes. En wat ze voor een ander kunnen betekenen of hoe ze kunnen handelen als ze met een situatie van uitbuiting in aanraking komen. De lessen zijn zo ontworpen dat beide lessen los van elkaar, maar ook samen, aangeboden kunnen worden.

<https://www.buitindeklas.nl>

Lespakket over cyberethiek

ICT-opleidingen

Gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime neemt toe, en opvallend veel jongeren met ICT-vaardigheden raken erbij betrokken. Onderzoek laat zien dat bijna de helft van de ICT-studenten experimenteert met activiteiten, zoals het raden van wachtwoorden of het opsporen van kwetsbaarheden. Dit maakt het essentieel om cyberethiek een vaste plek in het onderwijs te geven. Met dit leermiddel over cyberethiek leren studenten hoe ze hun vaardigheden op een verantwoorde manier kunnen inzetten. Ze ontwikkelen ethisch bewustzijn en worden aangezet om na te denken over de impact van hun digitale handelingen.

Materiaal:

<https://www.stichtingpraktijkleren.nl/cyberethiek>

Vragen en contact:

sharon.veugen@politie.nl

Leermiddelen over veilig internetten

Veilig Internetten

PO

VO

Op de website www.veiliginternetten.nl vind je verschillende lespakketten ontwikkeld door verschillende organisaties voor leraren van het basis- en voortgezet onderwijs. Voorbeelden van de lessen zijn uitleg over grooming, sexting en webcamsmisbruik van Helpwanted en Hack in the Class. Zo leren kinderen wat de mogelijkheden en de valkuilen zijn van de digitale wereld.

Meer info:

<https://veiliginternetten.nl/thema/kinderen-online/ik-zoek-lespakketten-over-veilig-internetten/>

Lesmateriaal over online omgangsvormen

Mediawijsheid

PO

VO

Wil je aan de slag en in gesprek gaan met leerlingen of jongeren over online omgangsvormen en het stellen van grenzen bij kwetsend gedrag? Kijk dan op de website van Mediawijsheid. Zij hebben diverse lesprogramma's ontwikkeld om bijvoorbeeld online pesten tegen te gaan en de weerbaarheid van jongeren te vergroten. Geschikt voor basis- en voortgezet onderwijs

Meer info:

<https://www.mediawijsheid.nl/lesmateriaal/>

Online cursus Digitale Weerbaarheid

Unlock Digitale weerbaarheid

Een online cursus over digitale weerbaarheid die op verschillende manieren gebruikt kan worden in de klas. Individueel of klassikaal via het smartboard. De leerlingen kijken met elkaar dezelfde video's en de docent kan de meerkeuzevragen bespreken of discussie voeren over de gegeven antwoorden.

Meer info:

<https://www.digitale-weerbaarheid.nl/in-de-klas/>

Gamen met de politie

Politieagenten gaan samen gamen met jongeren. Een laagdrempelige manier om in contact te komen met jeugd.

Meer informatie:

tjibbe.fromberg@politie.nl

Serie Adolescence

Vertonen in de klas

De Netflix-serie 'Adolescence' draait om de arrestatie van de 13-jarige Jamie Miller, die wordt beschuldigd van de moord op een klasgenoot. De serie onderzoekt de gescheiden werelden van ouders en kinderen, en de impact van sociale media en online haat op tieners. Er is kant-en-klaar lesmateriaal beschikbaar, zodat er na het kijken van de serie actief met het onderwerp gewerkt kan worden.

De serie is te zien op Netflix. Lesmateriaal is hier te vinden:

www.beeldengeluid.nl/onderwijs/digitaal-lesmateriaal/adolescence

Actief aan de slag met digitale weerbaarheid

Er zijn verschillende schoolopdrachten uitgevoerd door jongerenambassadeurs rondom het thema digitale veiligheid onder jongeren. Hierbij waren onder andere leerlingen van het Gymnasium Apeldoorn en studenten van de Hogeschool Utrecht betrokken. De thema's cyberpesten en gamingsfraude stonden centraal en hebben geleid tot de ontwikkeling van passende interventies, waaronder een interactieve les en een bordspel. Deze materialen zijn ontwikkeld door en voor jongeren. De uitwerkingen zijn opgenomen in de toolkit.

Deze beroepsproducten kun je direct inzetten in de klas of gebruiken als inspiratie om leerlingen zelf een vergelijkbare opdracht te laten uitvoeren.

Bekijk het werkstuk op:

www.echtnietvandaag.nl/regioidenhaag/toolkit

Online Masters

PO

VO

- Locatie:
online en in de buurt

Online Masters is het gratis lesprogramma voor praktijk, basis- en voortgezet onderwijs waarin kinderen digitale vaardigheden leren om slim, veilig en bewust van de digitale wereld gebruik te maken. Online Masters sluit aan bij vier domeinen van het curriculum Digitale Geletterdheid. Er is een Digital Master, Creative Master, Safe Master en Social Master die uit verschillende thematische lessen bestaan, zoals ChatAI, Hack-check, nepnieuws, social media en online flirten. Voor de lessen is geen specifieke voorkennis nodig en de lessen zijn eenvoudig in de klas toe te passen. Online Masters is een initiatief van de Vodafone Foundation en gemaakt in samenwerking met onder andere Netwerk Mediawijsheid en ECP/VeiligInternetten.

Kijk op: <https://online-masters.nl>

Vragen en contact: Claudia.doorn@vodafoneziggo.com

Les van KPN en School & Veiligheid

VO

MBO

- Lesduur is 85-90 minuten
- In deze les zitten 3 videos, 17 slides en 5 opdrachten

Wat online gebeurt, nemen jongeren direct mee de klas in. Er is voor hen geen online of offlinewereld, dit is hun wereld. Van buitengesloten worden in een groepsapp, gefilmd en gedeeld worden tot aan vernederde video's: ze zien het voorbij komen, doen er zelf aan mee of worden er slachtoffer van. Iemand uit een appgroep zetten, of iemand bewust niet mee laten doen in een game: het lijkt misschien onschuldig, maar online buitensluiten kan diepgaande gevolgen hebben. Jongeren die online buitengesloten worden voelen zich vooral verdrietig (42%), boos (35%) en eenzaam (30%). Om deze reden is de campagne: 'Iedereen Behalve' gelanceerd met een impactvolle video en het liedje 'Buut Vrij' van S10. Stichting School & Veiligheid, Helpwanted, Stichting Stop Pesten Nu, Digitaal erfgoed UNESCO en Remco Spithoven, hebben gewerkt aan deze campagne.

Bij deze campagne is lesmateriaal ontwikkeld met bijbehorende video's. Hierin wordt duidelijk hoe de wisselwerking tussen online en offline omgangsvormen elkaar versterkt. Hoe social media een vergrootglas of megafoon drukt tegen bestaande problematiek. Maar ook de impact van groepsdruk en de rol van omstanders bij pesten wordt duidelijk.

Doel: ga veilig met leerlingen in gesprek over (online) pesten en wat je ertegen kunt doen, als leerling en als groep.

Op deze website kan je de opdrachten en werkbladen downloaden en vind je de bijhorende video's:

<https://www.iedereen-behalve.nl/>

Hoe? Zo! Mediawijs

Op de website van Hoe? Zo! Mediawijs kunnen kinderen en jongeren ontdekken hoe ze (sociale) media op een leuke, veilige en slimme manier kunnen gebruiken. De website biedt diverse vormen van informatie, zoals filmpjes en quizzes. Thema's die aan bod komen, zijn onder andere: wachtwoorden, veilig internet, de invloed van influencers, YouTube, Do's en Don'ts in de klassenapp, cyberpesten, het delen van blootfoto's, nepnieuws en nog veel meer!

Bekijk de website hier:

<https://www.hoezomediawijs.nl/>

Gastlessen

Voorlichtingen Halt

PO

SPO

VO

VSO

MBO

Groep 7 & 8

Klas 1 t/m 4

Eerstejaars studenten

- +/- 30 leerlingen
- 60 minuten
- Door wie?
Halt medewerker

Halt heeft een aantal voorlichtingen die passen bij de actiedag 'Echt niet vandaag'.

- **'Snelle euro's hebben een prijs'** en **'De kosten van snel geld verdienen'**, waarin we bewustwording creëren ten aanzien van georganiseerde misdaad en ondermijning. Denk hierbij aan online verleidingen om snel geld te verdienen, de vraag om op de uitkijk te staan bij criminele activiteiten of het aangeboden krijgen van spullen in ruil voor een dienst.
- **'Gedrag online'** en **'Online fraude'**, waarin we met leerlingen praten over wat zij online doen, waar digitale acties toe kunnen leiden en wat onschuldig lijkt, maar mogelijk zelfs strafbaar kan zijn. We creëren bewustwording van de risico's van online fraude en cybercriminaliteit.
- **'Sexting education'**, waarin we met leerlingen in gesprek gaan over het verschil tussen sexting en ongewenste sexting. Door dit onderscheid duidelijk te maken, willen we victim blaming tegengaan en jongeren leren dat het ongevraagd doorsturen van naaktfoto's en -filmpjes niet oké is en zelfs strafbaar kan zijn. We willen jongeren stimuleren om weloverwogen keuzes te maken over hun onlinegedrag, door hen bewust te maken van de gevolgen.
- **'Leerlingalert'** en **'Studentenalert'** zijn preventieve voorlichtingen over criminele uitbuiting, ronselen en – als onderdeel daarvan – ook sextortion, exposing, witwassen, geldzels, online fraude, het herkennen van signalen en het bieden van handelingsperspectieven.

Halt benadert zelf scholen.

HackShield in de Klas

HackShield

PO

Groep 6, 7 & 8

- +/- 30 leerlingen
- 40 minuten
- Door wie?
Leerkracht of gastles

HackShield in de Klas is een gratis en toegankelijk achtdelig lespakket dat wordt aangeboden in samenwerking met NTR/SchoolTV. Het is beschikbaar voor alle scholen in Nederland en bestaat uit quests die op het digibord gespeeld kunnen worden. Thema's die behandeld worden zijn internet, data, online grenzen, desinformatie, phishing, geldezels, auteursrechten en foto's delen. De quests kunnen in 30-40 minuten klassikaal gespeeld worden.

In samenwerking met HackShield's partners worden er op de actiedag ook gastlessen verzorgd op scholen door experts. Deze gastlessen geven de kinderen, naast een coole game-ervaring, de kans om vragen te stellen aan iemand uit de digitale industrie.

Meer informatie:

<https://nl.joinhackshield.com/nl/indeklas>

Cyberbreinen herkennen en positief inzetten

Cyberbrein.nl

- Voor wie: ouders, docenten en onderwijs-professionals
- Datum: 2 april
- Tijd: webinar (lunchsessie) tussen 12.00 en 13.00.

Sommige kinderen vallen al op jonge leeftijd op door hun nieuwsgierigheid naar technologie, hacken en programmeren. Misschien herken je dat wel bij een leerling, kind of iemand in je omgeving. Stichting Cyberbrein.nl helpt om deze jonge 'cyberbreinen' tijdig te herkennen en hun talenten op een positieve en veilige manier te ontwikkelen.

Tijdens deze online voorlichting via Teams deelt Henk van Ee, oprichter Stichting Cyberbrein.nl, hoe je zulke talenten kunt signaleren, stimuleren en begeleiden richting iets moois. Bijvoorbeeld een toekomst in de cybersecurity.

Aanmelden?

Stuur een mail naar henk.van.ee@cyberbrein.nl

Cybercrime Nazorg & Preventie voorlichting

Digitale veiligheid begint bij kennis. Wil je een leerzame en toegankelijke voorlichting over digitale veiligheid organiseren? Cybercrime Nazorg & Preventie helpt je daarbij. Met jarenlange ervaring in samenwerking met o.a. de gemeente Apeldoorn, de politie en diverse seniorenorganisaties maken wij digitale veiligheid begrijpelijk voor iedereen – van jong tot oud. De voorlichtingen zijn interactief en persoonlijk.

Goed om te weten: organiseer je een bijeenkomst binnen de gemeente Apeldoorn? Dan worden de kosten vergoed door de gemeente.

Meer informatie of aanvragen?

www.cybercrimenazorg.nl

Tools

Kletspotkaarten: Doe je Digi Ding x Fraudehelpdesk x Echt niet vandaag

Kletspotkaarten over online veiligheid zijn gratis te downloaden via de site van 'Echt niet vandaag'! De kaarten zijn in te zetten op scholen, bibliotheken en/of welzijnswerk.

Download uit de toolkit:

<https://www.echtnietvandaag.nl/regiodenhaag/toolkit>

De DigiDuck

De DigiDuck gaat over het veilig internetten voor kinderen. In deze speciale editie van de Donald Duck staan online veiligheid en digitale vaardigheden centraal.

Bekijk de pdf:

<https://veiliginternetten.nl/digiduck-2025/>

Boekentips voor in de klas

Gebruik het boek 'Mia en James' van Iris Knoops en Pieter Melsen en het boek 'Selfie' van Caja Cazemier om leerlingen bewust te maken van de risico's en mogelijkheden van sociale media. In Mia en James leren de hoofdpersonen omgaan met de druk om online 'perfect' te zijn, terwijl ze ontdekken hoe sociale media invloed kunnen hebben op hun leven. Selfie vertelt het verhaal van een tiener die leert omgaan met haar online identiteit en de gevaren van het delen van persoonlijke informatie.

Je kunt de boeken gebruiken als basis voor een interactieve les waarin leerlingen meer leren over digitale weerbaarheid. Laat om bijvoorbeeld in groepen een project maken over hoe ze zichzelf kunnen beschermen tegen de risico's van sociale media, zoals online pesten of het delen van te veel informatie.

Cybertip pakket voor scholieren en hun ouders

Maak digitale veiligheid gemakkelijk bespreekbaar op jouw school – in én buiten de klas! Het pakket bevat 52 kant-en-klare tips voor zowel leerlingen als hun ouders. Elke week kun je als school een tip delen via de nieuwsbrief, het online schoolsysteem of via de klassenapp: de ene week gericht op de leerling, de volgende week op de ouders. Zo ondersteun je jouw schoolgemeenschap stap voor stap om bewuster, veiliger en weerbaarder online te worden.

Download het pakket via de volgende link:

<https://drive.google.com/file/d/1P5kLgchKkh050P3kc5ljZi8xR1Evg2rs/view?usp=sharing>

Emoi-j-kwartetspel (VAR)

Jongeren groeien tegenwoordig op in een wereld die zich grotendeels online afspeelt. Dat brengt kansen, maar ook risico's met zich mee. Daar het gesprek over aangaan is van groot belang. Om opvoeders en professionals hierbij te ondersteunen, heeft de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam (VAR) een nieuw product ontwikkeld in samenwerking met politie-eenheid Rotterdam en een mediacoach van CJG Breda dat inzicht en handvatten biedt om met jongeren in gesprek te gaan over hun (online) leefwereld.

Dit kwartetspel is een hulpmiddel voor opvoeders en/of professionals om op een toegankelijke en speelse manier het gesprek aan te gaan met jongeren over de betekenis achter emoji's. Het spel stimuleert bewustwording en dialoog over onderwerpen die vaak onder de oppervlakte blijven.

Download het spel via deze link:

<https://veiligheidsalliantie.nl/kennisbank/jeugd-en-veiligheid/online-leefwereld/>

Voor leerkrachten, docenten en scholen

Hoe digitaal veilig is jouw school in de praktijk?

Digitaal Veilig Onderwijs

Scholen

Docenten/schoolleiders

- Groepsgrootte: zelf te bepalen
- Duur: zelf te bepalen
- Door wie? School

Het Normenkader Informatiebeveiliging & Privacy voor Funderend Onderwijs beschrijft de normen voor een digitaal veilige schoolorganisatie en biedt concrete voorbeeldmaatregelen. Het is daarom een belangrijk hulpmiddel om jouw school digitaal veilig te maken. Het voldoen aan de normen kan stap voor stap worden aangepakt. In 2024 is een groeppad gemaakt dat adviseert over de maatregelen die je kunt nemen en op welk moment je dat het beste kunt doen om de normen te halen. Als je dit groeppad volgt, bereik je het doel in een realistisch tempo en neem je de maatregelen die passen bij wat nodig is voor jouw school. Maar je kunt nu ook al aan de slag, want het Normenkader IBP FO helpt je verder.

Meer info:

<https://www.digitaalveiligonderwijs.nl/>

De InternetHelden

Bureau Jeugd & Media

PO

VSO

VO

Groep 7 & 8

De InternetHelden is een zelfstandig mediawijsheidprogramma. Het programma bestaat uit een leerlijn, een ouderavond en een docentensessie. De leerlijn is gratis beschikbaar en de ouderavond en docentensessie is tegen betaling.

Meer info:

<https://www.bureaujeugdenmedia.nl/de-internethelden/>

Seksueel getinte beelden op school: handel snel en doordacht

Wanneer seksueel getinte beelden van een leerling op school rondgaan, is er geen tijd te verliezen. Het is essentieel om snel, maar wel zorgvuldig, te handelen om de emotionele schade voor de betrokkenen te beperken en de sociale veiligheid op school te waarborgen.

Elke situatie is uniek, en er is geen standaardaanpak. Soms kan het beeldmateriaal snel onder controle worden gehouden door alleen direct betrokkenen in te schakelen. In andere gevallen heeft het zich al verder verspreid naar andere klassen of scholen, waardoor een bredere aanpak noodzakelijk is. Ook wanneer de situatie ogenschijnlijk weinig impact heeft, bijvoorbeeld als er geen directe onrust ontstaat, is niets doen geen optie. De manier waarop je omgaat met deze situatie heeft invloed op de veiligheidsbeleving van alle leerlingen, en kan bepalen hoe zij in de toekomst omgaan met soortgelijke situaties.

Dit stappenplan biedt concrete actiepunten en hulpmiddelen om zowel snel als doordacht te handelen. Het is een waardevolle aanvulling op het schoolveiligheidsplan en helpt bij het versterken van het beleid rondom sociale veiligheid.

Link naar het stappenplan:

<https://www.stappenplansexting.nl/stappenplan/>

Wegwijzer Jeugd en Veiligheid

Toolbox Vroegsignalering en preventie

Deze toolbox bundelt kennis en hulpmiddelen over vroegsignalering en preventie van jeugdcriminaliteit. Handige tips, tools en kennis staan op één plek. Zo kun jij snel vinden wat je nodig hebt en direct aan de slag!

Meer info: <https://wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/onderwerpen/jeugdcriminaliteit/toolbox-vroegsignalering-en-preventie/>

Voor ouders

Praatkaarten Jeugd en Media

Ouders van jongeren

10/16 jaar

Bureau Jeugd & Media

Het is niet altijd eenvoudig om te bedenken waar je met tieners over moet praten. En als je als opvoedondersteuner (of docent) met ouders in gesprek wilt over de mediaopvoeding thuis, dan is het ook fijn om een handleiding te krijgen: welke onderwerpen moet je aankaarten en welke tips geef je mee? Daarom heeft Bureau Jeugd & Media deze Praatkaarten 'Mediaopvoeding' ontwikkeld.

Meer info:

<https://www.bureaujeugdmedia.nl/praatkaarten/>

21e eeuwse vaardigheden

Ouders van jongeren

10/18 jaar

Mediawijsheid

Mediawijsheid is meer dan alleen online veiligheid. Het is een onderdeel van de zogenaamde 21e eeuwse vaardigheden. Hoe zorg je ervoor dat het mediagebruik van je kind(eren) leuk én veilig is? Hoe pak je dat thuis aan? Mediawijsheid: aan de slag! Praten met je kind over mediawijsheid kan lastig zijn. Op deze website vind je tips en links naar betrouwbare partijen die je verder kunnen helpen. Met deze sites en materialen kun je aan de slag.

Meer info:

<https://www.mediawijsheid.nl/ouders/>

Gespreksstarters onlinewereld

Ouders van jongeren

10/14 jaar

Offlimits

In dit snel veranderende digitale tijdperk is het soms lastig om bij te blijven en écht te begrijpen waar je kind zich online mee bezighoudt. Daarom heeft Offlimits een spel ontwikkeld, genaamd: gesprekstarters. Deze zijn bedoeld om hier op een laagdrempelige manier met elkaar over in gesprek te gaan, en samen de uitdagingen (en kansen) van de onlinewereld te ontdekken. Het fysieke spel is te bestellen in de webshop van Offlimits.

Benieuwd naar de vragen die in het spel worden gebruikt? Deze kun je vinden op de website van Offlimits:

Vragen?

<https://offlimits.nl/gespreksstarters>

Mediamatties

Ouders van jongeren

10/12 jaar

Praten jullie thuis weleens met elkaar over gamen, sociale media en internet? Zijn jullie het altijd met elkaar eens, of zijn er verschillen? Test het in dit spel, speciaal voor kinderen tussen de 10 en 12 jaar en hun (groot)ouders. Je speelt met z'n tweeën, maar allebei op een eigen scherm. Het duurt ongeveer 20 minuten.

De tool:

<https://www.mediamatties.nl/onboarding/intro>

Mediawijsheid

Ouders van jongeren

0/18 jaar

Op de nieuwe website jouwkindonline.nl lees, leer en ontdek je alles over mediaopvoeding van kinderen van 0 t/m 18 jaar. De site start met informatie over je eerste smartphone. Hoe voer je, samen of met andere ouders, een gesprek over dit onderwerp? Hoe kom je samen tot goede afspraken? En hoe geef je zelf het goede voorbeeld? Je leest het op jouwkindonline.nl. De komende maanden wordt de site verder verrijkt met nog veel meer actuele informatie over mediaopvoeding.

Kijk op:

<https://www.jouwkindonline.nl/>

Serie Adolescence voor Ouders

Netflix-serie Adolescence volgt de arrestatie van de 13-jarige Jamie Miller, die beschuldigd wordt van de moord op een klasgenoot. De serie onderzoekt de gescheiden werelden van ouders en kinderen, en belicht de invloed van sociale media en online haat op tieners. Het biedt ouders een kans om meer inzicht te krijgen in de uitdagingen waarmee hun kinderen geconfronteerd kunnen worden.

De serie is te zien op Netflix

Mediawijsheid tips voor ouders

Stephanie van den Kieboom, Specialist Digitale Geletterdheid, geeft in deze korte YouTube-video advies over hoe ouders actief betrokken kunnen zijn bij de digitale wereld van hun kinderen, door samen accounts aan te maken, in gesprek te blijven, en grenzen te stellen, zoals het 'telefoon beneden' beleid. Het idee is om een open, positieve benadering van technologie te hanteren, zodat kinderen zich veilig voelen en weten dat ze altijd met hun ouders kunnen praten over wat ze online tegenkomen.

Meer info:

https://www.youtube.com/watch?v=atbVUNW_vZo

Crimitalk

Jongeren worden steeds vaker en jonger (online en offline) geronseld voor criminele activiteiten; een pakketje wegbrengen, op de uitkijk staan of een bankpas uitlenen. Om het gesprek over criminaliteit, wapens en drugs makkelijker te maken, biedt Crimitalk een gesprekstool voor ouders, verzorgers en professionals om het gesprek te voeren over wapens, drugs en criminaliteit.

De tool:

<https://www.crimitalk.nl>

ChatLicense

De nieuwe overheids campagne 'Blijf in beeld' laat zien hoe belangrijk het is dat ouders zelf het goede voorbeeld geven met smartphonegebruik.

De kernboodschap: jij bent het grootste voorbeeld voor je kind, denk goed na: is je kind al klaar voor een eigen mobiel en apps? En praat samen over wat je kind online doet.

Hoe pak je dit concreet aan? Met ChatLicense! Het digitale rijbewijs voor de eerste smartphone, al door meer dan 15.000 gezinnen gebruikt. Een slimme tool die je kind leert gezond en veilig online te zijn, én een praktische appgids met stappenplan voor ouders – gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeld met experts.

De app ChatLicense is gratis te downloaden in de App store en Play Store.

CyberTips voor opvoeders

In het WhatsApp-kanaal 'CyberTips voor opvoeders' deelt een groep elke dag één praktische tip. Dit kanaal (eenrichtingscommunicatietool) vertaalt het nieuws van de dag naar concrete handvatten voor het gesprek aan de keukentafel. Zo weten opvoeders wat er speelt en hoe zij hun kind daarin kunnen begeleiden

Aanmelden?

Klik op de volgende link: <https://www.whatsapp.com/channel/0029VbBWkD13mFY2BTuntQ2K>

Flyer 'Digitaal Opgroeien'

Deze flyer beidt opvoeders en professionals heldere informatie en tips over sociale media. Er wordt uitgelegd wat verschillende platforms inhouden. En zowel de kansen als risico's van online gedrag worden benoemd. Daarnaast bevat de flyer concrete gespreksvragen die helpen om het gesprek met jongeren over hun digitale leefwereld op gang te brengen én levendig te houden.

Download de flyer via de toolkit:

https://drive.google.com/file/d/1hmp3ACr8eMBCZcEw2FFE1G9oRb3o-be8/view?usp=share_link

Het mediagesprek

Deze website is voor ouders en opvoeders die hun kinderen willen helpen in de onlinewereld. Je vindt hier informatie en handige tips om samen met je kind in gesprek te gaan over leuk en veilig mediagebruik.

Benieuwd naar deze informatie? Bekijk de volgende website:

<https://www.mediagesprek.nl/het-mediagesprek/>

Veilig Gamen

HackShield

Gamen is voor veel kinderen een van de leukste manieren om samen te spelen. Ze trekken met vrienden op in teams, leren nieuwe strategieën en duiken in werelden vol uitdaging en creativiteit. Maar in diezelfde online omgeving komen kinderen ook situaties tegen die ze niet altijd meteen herkennen of begrijpen. Ze ontmoeten spelers die ze niet kennen en krijgen te maken met vervelend gedrag.

Om beter te begrijpen wat kinderen online meemaken, ontwikkelde HackShield (met ondersteuning van Offlimits en het COPS team van de Politie) een speciaal level in hun educatieve game en stelde daarin gerichte vragen over hun ervaringen in games. Wat maken kinderen zelf mee? Wat speelt er in hun leefwereld? Meer dan 85.000 kinderen beantwoordden deze vragen! De antwoorden laten zien dat kinderen veel meer meemaken dan ouders vaak denken en dat ze er lang niet altijd over praten. Deze handreiking is speciaal gemaakt voor ouders van kinderen van 8 tot 12 jaar. Met inzichten die direct uit hun wereld komen, en tips die je thuis meteen kunt gebruiken. Herkenbaar, praktisch en bedoeld om kinderen met vertrouwen en plezier online te laten spelen.

Download de toolkit:

<https://nl.joinhackshield.com/nl/nieuws/403>

Campagne Digitaal Opgroeien

Het RSIV heeft samen met de gemeente Den Haag ook een campagne gelanceerd rondom de digitale leefwereld van kinderen en jongeren, speciaal gericht op ouders. Partners kunnen het beeldmateriaal hiervan, zoals de video, bijbehorende snippets en flyers, gebruiken om te delen in hun organisatie.

Download de flyer via de toolkit:
[LINK VOLGT](#)

Algemene tips

Podcast Sextortion

In de podcastserie 'Sextortion' duikt verslaggever Max Boogaard in 4 afleveringen in deze schaduwkant van social media. Je hoort slachtoffers en deskundigen en Max bespreekt waargebeurde strafzaken om te weten te komen hoe daders werken.

Leestip: van klassenapp tot schermtijd

In dit artikel wordt psycholoog Iva Bicanic geïnterviewd over het onlinegedrag van kinderen

Benieuwd naar het artikel? Bekijk deze link:

<https://www.rtl.nl/lifestyle/artikel/5533485/digitale-opvoeding-online-pest-en-buitensluiten-kpn-iedereen-behalve>

Kijktip: BOOS over de mistanden op de Minecraft-server

In deze aflevering gaat Tim Hofman in op de mistanden op de Minecraft-server

Benieuwd naar de aflevering? Bekijk het hier:

https://www.youtube.com/watch?v=9_4f5PVg1jY

Opgelicht?! (AVROTROS)

Opgelicht is een platform van de AVROTROS waar je alles kunt vinden over online oplichting. Hun missie is om te voorkomen dat je slachtoffer wordt van online oplichting, denk aan online scams, ongewenste berichten of andere vormen van online fraude. Op deze pagina lees je de laatste en meest actuele berichten over cybercriminaliteit, zoals malafide webshops, phishingberichten, verschillende nieuwsartikelen, persoonlijke verhalen van slachtoffers en tips van cybersecurity en tech experts.

Bekijk de website hier: <https://opgelicht.avrotros.nl/>

Kijktip: Het Klokhuis over AI

Vierdelige serie waarin Het Klokhuis uitlegt wat AI is, hoe het werkt en waar je het dagelijks tegenkomt. De serie laat op een begrijpelijke en creatieve manier de mogelijkheden en beperkingen van AI zien, met aandacht voor onderwerpen als privacy, vooroordelen en het gebruik van tools zoals chatbots. Geschikt voor kinderen, maar ook leerzaam voor ouders en leerkrachten.

Bekijk hier: <https://hetklokhuis.nl/dossier/168/ai>

Ideeën om zelf te organiseren

Flyeren

Er zijn flyers beschikbaar in de toolkit van 'Echt niet vandaag'.

Toolkit:

www.echtnietvandaag.nl/regioidenhaag/toolkit

Sportverenigingen

Gebruik bijvoorbeeld de kletspotkaarten uit de toolkit van Echt niet vandaag met jongeren na/tijdens het sporten.

Toolkit:

www.echtnietvandaag.nl/regioidenhaag/toolkit

Gebruik politie-influencers

Kun je politie-influencers betrekken bij de 'Echt niet vandaag' actiedag in je gemeente?

Game 'online pesten'

Jongeren hebben als jongerenambassadeur voor de actiedag in Oost-NL deze game ontwikkeld.

Een game waarin jongeren aan de hand van de game het gesprek aangaan over wat pesten is en wat je moet doen.

Meer informatie:

irene@jongerenambassadeurs.com

Oproepbrieven

Verspreid de oproepbrief onder scholen met uitleg over de campagne en oproep om mee te doen. Om te verspreiden in je netwerk!

Download de oproepbrief:

www.echtnietvandaag.nl/regioidenhaag/toolkit

Ouderavond bij de gemeente

Digitale opvoeding helpt ouders grip te krijgen op wat hun kinderen online doen. Het draait niet om verbieden, maar om begrijpen, begeleiden en begrenzen. In onze regio hebben bepaalde gemeenten 'ouderavonden' georganiseerd omtrent de online leefwereld van kinderen, om ouders en opvoeders praktische tips te bieden en met hen in gesprek te gaan. Hiervoor is ook een handleiding samengesteld. Deze handleiding ondersteunt gemeenten bij het organiseren van ouderavonden, waarin ouders leren hoe ze met hun kinderen in gesprek blijven en praktische handvatten krijgen voor veilig online opgroeien.

Download de oproepbrief:

drive.google.com/file/d/18q31zQz4AKSt2CqsJLPHCOMsVAMUgTu3/view?usp=share_link

Contact: t.s.schraa@zoetermeer.nl